

คู่มือ

การดำเนินงานประชุมคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

1. ความเป็นมา

1.1 พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยเศรษฐกิจการเกษตร จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเศรษฐกิจการเกษตร พ.ศ. 2522” ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป และได้มีประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2522 ดังนั้น พระราชบัญญัตินี้จึงมีผลบังคับตั้งแต่วันที่ 24 มีนาคม 2522

1.2 พระราชบัญญัติเศรษฐกิจการเกษตร พ.ศ. 2522 กำหนด

1.2.1 มาตรา 4 ให้มีคณะกรรมการ นโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ขณะนั้น) ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ เลขาธิการสถิติแห่งชาติ (ขณะนั้น) รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หนึ่งคน อธิบดีกรมต่าง ๆ ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เป็นกรรมการ และกรรมการอื่นอีกไม่เกินแปดคนซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิสี่คน และผู้แทนเกษตรกรและสหกรณ์การเกษตรสี่คน ให้เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเป็นกรรมการและเลขานุการ

1.2.2 มาตรา 6 ให้กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้

1.3 คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

- 1) พิจารณากำหนดนโยบายการเกษตรและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- 2) พิจารณากำหนดเขตเกษตรเศรษฐกิจ
- 3) ติดตามและเร่งรัดการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- 4) พิจารณาแก้ไขปัญหาและอุปสรรคตลอดจนข้อขัดข้องที่ทำให้นโยบายการเกษตรและการพัฒนาการเกษตรไม่อาจบรรลุเป้าหมาย
- 5) เสนอแนะและให้ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี ในเรื่องนโยบายและมาตรการในการวางแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์
- 6) พิจารณาและเสนอความเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงและแก้ไขภาวะเศรษฐกิจการเกษตรของประเทศต่อคณะรัฐมนตรี

7) พิจารณาเรื่องอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรหรือสหกรณ์ ตามที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรี

ในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการอาจมอบให้สำนักเศรษฐกิจการเกษตรเป็นผู้ปฏิบัติการหรือเตรียมข้อเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปได้

1.4 สำนักนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร มีหนังสือขอหารือไปยังกองนิติการ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2549 กรณีผู้อำนวยการสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) ที่เป็นส่วนราชการที่ตั้งใหม่ในสังกัด กษ. จะเป็นกรรมการในคณะกรรมการนโยบายฯ หรือไม่ ทั้งนี้ กองนิติการ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มีหนังสือตอบข้อหารือเรื่องดังกล่าวเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2549 ว่า “ถึงแม้ มกอช. จะเป็นส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกรม ๆ หนึ่ง ใน กษ. โดยมี “ผู้อำนวยการ” เป็นหัวหน้าส่วนราชการ ตามพระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตาม พระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 ก็ตาม แต่ตำแหน่ง “ผู้อำนวยการ” กรณีนี้ได้เป็น “อธิบดีกรม” ตามมาตรา 4 แห่ง พ.ร.บ.เศรษฐกิจการเกษตร พ.ศ. 2522 ดังนั้น ตำแหน่ง “ผู้อำนวยการ มกอช.” มิได้กำหนดไว้ในกฎหมาย จึงมิใช่กรรมการในคณะกรรมการนโยบายฯ ตามกฎหมายดังกล่าว

1.5 กษ. มีหนังสือขอหารือไปยังคณะกรรมการกฤษฎีกา เมื่อวันที่ 5 มกราคม 2555 กรณี มกอช. จัดตั้งเป็นส่วนที่เรียกชื่ออย่างอื่น และมีฐานะเป็นกรมในสังกัด กษ. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา มีหนังสือตอบข้อหารือ เมื่อวันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2555 แจ้งว่าคณะกรรมการกฤษฎีกา มีความเห็นว่า มกอช. มีสถานะเป็นส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ดังนั้นตำแหน่ง ผอ.มกอช. ซึ่งเป็นหัวหน้าส่วนราชการ บังคับบัญชาและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของ มกอช. จึงมีฐานะเทียบเท่าอธิบดี

2. วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้ที่รับผิดชอบการจัดประชุมคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ มีความรู้ความเข้าใจกระบวนการดำเนินการที่เกี่ยวข้องทุกขั้นตอน และสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้ถูกต้องอย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ

3. ขอบเขต

การดำเนินงานจัดประชุมนี้ครอบคลุมขั้นตอนการประชุมคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ตั้งแต่การกำหนดวันประชุม การดำเนินการประชุม การจัดทำรายงานการประชุม การรับรองรายงานการประชุม การแจ้งมติที่ประชุม รวมถึงการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนเกษตรกรและสหกรณ์การเกษตร

4. คำจำกัดความ

ภายใต้พระราชบัญญัติเศรษฐกิจการเกษตร พ.ศ. 2522 ได้บัญญัติความหมายของคำจำกัดความไว้ดังนี้

4.1 “เศรษฐกิจการเกษตร” หมายความว่า การจำแนก การพรรณนา และการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาทางเศรษฐกิจในส่วนที่เกี่ยวกับการเกษตร และการดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

4.2 “การพัฒนาการเกษตร” หมายความว่า การขยายกำลังและเพิ่มผลการผลิตทางการเกษตร การทำให้ดีขึ้นซึ่งภาวะการลงทุน การผลิต การตลาด ราคาสินค้าเกษตรกรรม รายได้ของเกษตรกร โภชนาการและสวัสดิการอื่นของเกษตรกร ตลอดจนกิจการที่เกี่ยวข้องกับการนั้น

4.3 “เขตเกษตรเศรษฐกิจ” หมายความว่า เขตการผลิตทางการเกษตรซึ่งรวมทั้งการเลี้ยงสัตว์และการปลูกป่า ที่กำหนดขึ้นให้เหมาะสมกับภาวะตลาดและเศรษฐกิจการเกษตรของประเทศ โดยคำนึงถึงสภาพที่คล้ายคลึงกันของปัจจัยหลัก เช่น ดินฟ้าอากาศ แหล่งน้ำ พืชที่ปลูก สัตว์ที่เลี้ยง ประเภทของเกษตรกรรมและรายได้หลักของเกษตรกร

4.4 “นโยบายการเกษตร” หมายความว่า แนวทางพัฒนาการเกษตรที่มีวัตถุประสงค์และเป้าหมายตลอดจนระยะเวลาการดำเนินงานโดยแน่ชัด

4.5 “คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

4.6 “รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ทั้งนี้ เรื่องที่จะนำเสนอในการประชุมคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ มีขอบเขตตามคำจำกัดความตามข้อ 4.1 – 4.4

5. บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ

5.1 บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของฝ่ายเลขานุการ

5.1.1 เลขานุการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร รับผิดชอบในฐานะกรรมการและเลขานุการโดยตำแหน่ง

5.1.2 ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร และผู้อำนวยการส่วนนโยบายและแผนการเกษตร รับผิดชอบในฐานะได้รับมอบหมายจากเลขานุการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรให้เป็นฝ่ายเลขานุการและผู้ดำเนินการเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการประชุมและจัดการประชุม

5.2 ลักษณะงานที่ปฏิบัติ

5.2.1 การจัดทำวาระการประชุมโดยพิจารณาเกี่ยวกับนโยบาย มาตรการ สถานการณ์ ตลอดจนยุทธศาสตร์ที่มีความสำคัญและมีผลกระทบต่อภาคการเกษตรเสนอประธานเพื่อจัดวาระการประชุม

5.2.2 ประสานเพื่อกำหนดวันประชุม เชิญประชุมกรรมการ ประสานห้องประชุม

5.2.3 จัดทำระเบียบวาระการประชุมโดยมีการวิเคราะห์ให้ข้อคิดเห็นและข้อมูลเพิ่มเติมในเรื่องที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาของกรรมการในแต่ละวาระ

5.2.4 ประสานหน่วยงานที่รับผิดชอบวาระการประชุม และประสานกรรมการหรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมายให้เข้าร่วมประชุม

5.2.5 จัดการประชุมคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

5.2.6 จ่ายค่าเบี้ยประชุมกรรมการ จัดทำรายงานการประชุม แจกมติการประชุม ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

5.2.7 พิจารณาจัดหากรรมการอื่นในคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร ที่ได้รับแต่งตั้งจากคณะรัฐมนตรี ครบกำหนดวาระคราวละ 3 ปี โดยเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ 4 คน และผู้แทนเกษตรกรและสหกรณ์การเกษตร 4 คน

6. หลักเกณฑ์วิธีการปฏิบัติงานประชุมและเงื่อนไข

6.1 หลักเกณฑ์การปฏิบัติ

6.1.1 การประชุมคณะกรรมการนโยบายฯ มีกฎระเบียบเกี่ยวกับการประชุมดังนี้

1) ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุม หรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

2) การประชุมคณะกรรมการทุกรัฐบาลที่ถือว่าเป็นองค์ประชุม ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะครบองค์ประชุม

3) การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ใช้เสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งมีสิทธิลงคะแนนได้หนึ่งเสียง ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียง เพื่อเป็นเสียงชี้ขาด

4) หากคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยตำแหน่งไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้ แต่ได้มอบหมายให้บุคคลอื่นเข้าร่วมประชุมแทนโดยทำเป็นหนังสือหรือมีหลักฐานการมอบหมาย ให้ถือว่าผู้ได้รับมอบหมายปฏิบัติหน้าที่ในฐานะกรรมการแทนผู้ดำรงตำแหน่งนั้น ๆ และให้นับเป็นองค์ประชุม โดยได้รับค่าเบี้ยประชุมในอัตราเดียวกับกรรมการ แต่หากผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้แทนเกษตรกรและสหกรณ์การเกษตรไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้ และได้มอบให้บุคคลอื่นเข้าร่วมประชุมแทน กรณีนี้ บุคคลที่ได้รับมอบให้มาประชุมแทนสามารถเข้าร่วมการประชุมได้ แต่ไม่นับว่าเป็นกรรมการแทน และไม่ได้รับค่าเบี้ยประชุม เนื่องจากเป็นเอกสิทธิ์เฉพาะบุคคลที่ได้รับแต่งตั้ง

6.1.2 กฎ ระเบียบ สำหรับกรรมการอื่นแปดคนซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง มีดังนี้

1) กรรมการที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการได้คราวละ 3 ปี โดยกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว อาจได้รับแต่งตั้งให้กลับเข้ามาเป็นกรรมการใหม่ได้

2) นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ 3 ปี ของกรรมการอื่นแล้ว กรรมการอื่นซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งเมื่อ ตาย ลาออก เป็นบุคคลล้มละลาย เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดหรือคำสั่งโดยชอบด้วย

กฎหมายให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ และ
คณะรัฐมนตรีให้ออก

3) กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ 3 ปี คณะรัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่น
เป็นกรรมการแทนได้ โดยให้อยู่ในตำแหน่งเท่ากับระยะเวลาตามวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการที่พ้นจาก
ตำแหน่ง

4) กรรมการที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้
แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเพิ่มอยู่ในตำแหน่งกรรมการเท่ากับระยะเวลาตามวาระที่
เหลือของกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งไว้แล้ว

6.2 วิธีการปฏิบัติงานและเงื่อนไข

วิธีการปฏิบัติงานประชุมและเงื่อนไขที่ต้องดำเนินการมีดังนี้

1) การจัดทำตารางรายนามกรรมการที่เข้าร่วมประชุมและไม่เข้าร่วมประชุมในการ
ประชุมทุกคราวเพื่อให้ครบองค์ประชุม รวมทั้งรายนามผู้เข้าร่วมประชุม โดยรายนามดังกล่าวจะต้องนำไป
ประกอบการจัดทำรายงานการประชุมด้วย

2) การจัดทำรายงานการประชุมประกอบด้วย รายนามกรรมการทั้งที่เข้าร่วมประชุม
และไม่เข้าร่วมประชุม ผู้เข้าร่วมประชุมที่เกี่ยวข้อง สรุปสาระสำคัญของวาระการประชุม ข้อคิดเห็นของที่
ประชุม มติที่ประชุม ผู้จัดทำรายงานการประชุม และผู้ตรวจรายงานการประชุม เมื่อจัดทำรายงานการ
ประชุมเสร็จเรียบร้อยและนำเสนอเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ในฐานะเลขานุการ
คณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์พิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว ต้องส่ง
หนังสือเวียนให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบ
และแจ้งให้กรรมการทุกท่านพิจารณาเพื่อรับรองรายงานการประชุม

3) การจ่ายเบี้ยประชุมกรรมการ ต้องจัดเตรียมใบสำคัญรับเงินค่าเบี้ยประชุมเพื่อจ่าย
ค่าเบี้ยประชุมกรรมการทุกคน โดยการจ่ายเบี้ยประชุมให้ปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกาเบี้ยประชุม
พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และตามระเบียบกระทรวงการคลังที่กำหนด

4) การจ่ายค่าใช้จ่ายเดินทางเพื่อมาประชุมของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนเกษตรกรและ
สหกรณ์การเกษตร โดยจัดเตรียมใบรับรองแทนใบเสร็จรับเงิน ค่าพาหนะ ค่าที่พัก พร้อมรายละเอียดการ
เดินทางมาเข้าร่วมประชุม และให้ปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ พ.ศ. 2526
และที่แก้ไขเพิ่มเติม และตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ
พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

7. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

7.1 เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นกรรมการและเลขานุการโดยตำแหน่ง
มีขั้นตอนการปฏิบัติงานที่สำคัญ ดังนี้

1) ทำหน้าที่ในฐานะกรรมการและเลขานุการ โดยการนำเสนอวาระการประชุมให้ข้อคิดเห็น กฎ ระเบียบ และข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการ

2) ลงนามในหนังสือเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อขอให้กำหนดวันและเวลาการประชุมคณะกรรมการนโยบายฯ

3) ลงนามในหนังสือถึงหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดทำวาระการประชุมที่เกี่ยวข้องของแต่ละหน่วยงานที่จะเสนอให้คณะกรรมการพิจารณา และหนังสือถึงคณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ เพื่อจัดทำวาระพิจารณาและรายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินงาน ลงนามในหนังสือเชิญประชุมคณะกรรมการ หนังสือรายงานการประชุมให้คณะกรรมการพิจารณา เพื่อจะได้รับรองรายงานการประชุมต่อไป และลงนามในหนังสือแจ้งมติการประชุมคณะกรรมการฯ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป

4) พิจารณาให้ความเห็นชอบการนำเรื่องที่หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ เพื่อจัดเป็นวาระการประชุมคณะกรรมการนโยบายฯ ในแต่ละครั้ง

5) พิจารณาสรรหากรรมการอื่นอีกไม่เกินแปดคน เสนอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในฐานะประธานกรรมการพิจารณาคัดเลือก/เห็นชอบ เพื่อเสนอให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ 4 คน และกรรมการจากผู้แทนเกษตรกรและสหกรณ์การเกษตร 4 คน (กรรมการอื่นในคณะกรรมการนโยบายฯ มีวาระดำรงตำแหน่งคราวละ 3 ปี)

6) ชี้แจงวาระการประชุมแต่ละคราวกับประธานกรรมการ เพื่อตอบข้อซักถามในประเด็นที่ประธานกรรมการมีข้อสงสัย พร้อมทั้งจัดเตรียมข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมให้ประธานกรรมการ

7.2 ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร มีขั้นตอนการปฏิบัติงาน ดังนี้

1) กำกับ และตรวจสอบวาระการประชุม

2) ลงนามใน 1) หนังสือเรียนเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เพื่อลงนามในหนังสือเชิญประชุม 2) ผู้อำนวยการสำนัก/กอง/ศูนย์ ในสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และ 3) สำเนาหนังสือเชิญประชุมทุกฉบับ รวมถึงหนังสือเรียนประธานกรรมการฯ

3) เข้าร่วมชี้แจงข้อเท็จจริง ให้ความเห็น และให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรและประธานกรรมการ พร้อมทั้งเข้าร่วมการประชุมด้วย

4) ตรวจสอบรายงานการประชุมก่อนลงนามนำเรียนเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ให้ความเห็นชอบ เพื่อนำเวียนให้ประธานกรรมการและกรรมการทุกท่านพิจารณารับรองรายงานการประชุมต่อไป

5) ลงนามในหนังสือเรียนผู้อำนวยการสำนัก/กอง/ศูนย์/เขต ในสังกัดสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เพื่อทราบรายงานการประชุมและนำไปใช้ประโยชน์ในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

7.3 ผู้อำนวยการส่วนนโยบายและแผนการเกษตร มีขั้นตอนการปฏิบัติงาน ดังนี้

1) กำกับ และตรวจสอบวาระการประชุม

2) ลงนามใน 1) ใบปะหน้าหนังสือเรียนผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรเพื่อลงนามในหนังสือเรียนเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร 2) สำเนาหนังสือเชิญประชุมทุกฉบับและหนังสือประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3) เข้าร่วมชี้แจงข้อเท็จจริง ให้ความเห็นและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ประธานกรรมการและเข้าร่วมประชุมด้วย

4) ตรวจสอบรายงานการประชุมก่อนลงนามนำเรียนผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรให้ความเห็นชอบ เพื่อนำเรียนเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรพิจารณาต่อไป รวมทั้งลงนามในหนังสือเรียนผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร เพื่อให้ความเห็นชอบในการแจ้งรายงานการประชุมให้ผู้อำนวยการสำนัก/กอง/ศูนย์/เขต ทราบและนำไปใช้ประโยชน์ในส่วนที่เกี่ยวข้อง

7.4 เจ้าหน้าที่ในส่วนนโยบายและแผนการเกษตร

7.4.1 ก่อนการประชุม

1) ทำหนังสือประสานหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ) เพื่อให้พิจารณาจัดทำรายละเอียดวาระการประชุมที่เกี่ยวข้องของแต่ละหน่วยงาน พร้อมเอกสารนำเสนอ (power point) เสนอให้คณะกรรมการเพื่อพิจารณาและหรือเพื่อทราบ

2) ทำหนังสือประสานหน่วยงานในสังกัด กษ ที่เป็นฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการต่าง ๆ ภายใต้คณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ เพื่อจัดทำรายละเอียดวาระการประชุม และหรือรายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินงานของคณะกรรมการฯ ให้คณะกรรมการพิจารณาและหรือรับทราบผลการดำเนินงาน

3) ประสานหน้าห้องรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อขอ กำหนดวันประชุม หรือทำหนังสือเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (รมว.กษ.) เพื่อขอความเห็นชอบการจัดประชุมแบบออนไลน์หรือออฟไลน์ และกำหนดวันเวลาการประชุม

4) หาก รมว.กษ. เห็นชอบให้จัดประชุมแบบออฟไลน์ ต้องประสานสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อขอจองห้องประชุมที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตามวัน เวลา ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด

5) ทำหนังสือขออนุมัติค่าใช้จ่ายในการจัดประชุม หนังสือขออนุมัติยืมเงินทดรองเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการประชุมคณะกรรมการ ประกอบด้วย ค่าเบี้ยประชุมกรรมการ ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม บางครั้งอาจมีค่าอาหารกลางวันด้วย และค่าใช้จ่ายในการเดินทางสำหรับกรรมการอื่นในคณะกรรมการนโยบายฯ (ค่าที่พัก และค่าพาหนะ) ที่เดินทางมาจากต่างจังหวัด

6) จัดทำหนังสือเชิญประชุมพร้อมร่างระเบียบวาระการประชุมให้เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรพิจารณาให้ความเห็นชอบและลงนามเรียนกรรมการทุกคน พร้อมทั้งแจ้งให้หน่วยงานที่เสนอวาระการประชุมเตรียมข้อมูลเพื่อชี้แจงในวาระการประชุมที่เกี่ยวข้อง

กรณีประชุมแบบออนไลน์

- 7) จัดทำเอกสารประกอบการประชุม จำนวน 80 ชุด โดยต้องจัดเรียงลำดับตามระเบียบวาระการประชุมและเอกสารแนบของแต่ละวาระการประชุม พร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องและความเรียบร้อยของเอกสารก่อนส่งให้กรรมการทุกท่านพิจารณาก่อนวันประชุมอย่างน้อย 3 วัน
- 8) จัดเตรียมใบเซ็นชื่อรายนามกรรมการและผู้เข้าร่วมประชุม ใบสำคัญรับเงินจ่ายค่าเบี้ยประชุมกรรมการ ใบรับรองแทนใบเสร็จรับเงิน และหลักฐานการจ่ายเงินค่าใช้จ่ายในการเดินทาง (ค่าพาหนะ และค่าที่พัก) ป้ายชื่อกรรมการ รวมทั้งป้ายชื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ควรเข้าร่วมประชุมด้วย
- 9) ประสานกรรมการทุกคนเพื่อขอการยืนยันเข้าร่วมการประชุมหรือมอบผู้แทนท่านใดเข้าร่วมการประชุม
- 10) จัดทำผังที่นั่งของกรรมการทุกคน และรายชื่อผู้ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้แทนให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรทราบ
- 11) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำเอกสารนำเสนอวาระการประชุมในส่วนที่เกี่ยวข้องในรูปแบบ power point พร้อมทั้งเตรียมรายงาน/ชี้แจงในการประชุมด้วย
- 12) จัดเตรียมข้อมูลเพิ่มเติมสำหรับชี้แจงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ก่อนการประชุม
- 13) จัดประชุมคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ โดยต้องจัดเตรียมเอกสารประกอบการประชุม คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก อุปกรณ์สำหรับบันทึกเสียง อุปกรณ์ที่ใช้ในการประชุม
- 14) จัดเตรียมอาหารว่างและเครื่องดื่มสำหรับคณะกรรมการและผู้เข้าร่วมประชุม (หากมีการประชุมช่วงเช้าอาจต้องเตรียมอาหารกลางวันไว้ด้วย)

7.4.2 การจัดประชุม

- 1) ฝ่ายเลขานุการและหน่วยงานที่เสนอวาระการประชุมร่วมกันชี้แจงให้เห็น และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- 2) เตรียมความพร้อมของห้องประชุมโดยการวางป้ายชื่อตามผังที่นั่ง อุปกรณ์คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก อุปกรณ์สำหรับบันทึกเสียง อาหารว่างและเครื่องดื่ม
- 3) นำใบเซ็นชื่อให้กรรมการและผู้เข้าร่วมประชุมทุกคนลงนามเป็นหลักฐานการเข้าร่วมประชุม รวมทั้งดำเนินการจ่ายค่าเบี้ยประชุมให้กับกรรมการทุกคน และค่าใช้จ่ายเดินทางให้กับบุคคลภายนอก (ค่าพาหนะและค่าที่พักให้กับผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนเกษตรกรและสหกรณ์การเกษตรที่เดินทางมาจากต่างจังหวัด)
- 4) ให้ข้อมูลและข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เพื่อชี้แจงในที่ประชุม
- 5) บันทึกเทปการประชุมและจดบันทึกการประชุมทุกวาระ

7.4.3 หลังการประชุม

1) สรุปรายงานการประชุมแต่ละวาระเสนอเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนจัดทำรายงานการประชุมฉบับสมบูรณ์

2) จัดทำรายงานการประชุมฉบับสมบูรณ์เสนอเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรพิจารณาให้ความเห็นชอบประมาณ 10 วัน ก่อนแจ้งให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประธานกรรมการ และปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รองประธานกรรมการ รับทราบ พร้อมทั้งแจ้งเวียนให้กรรมการทุกคนพิจารณารายงานการประชุม เพื่อขอให้รับรองรายงานการประชุมโดยกำหนดระยะเวลาการพิจารณาประมาณ 15 วัน

3) แจ้งมติให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการต่อไป เสนอเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรลงนามในฐานะเลขานุการคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ สำหรับวาระที่ต้องเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ/อนุมัติ ต้องดำเนินการตามขั้นตอนการนำเสนอคณะรัฐมนตรี โดยให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ลงนามในฐานะประธานกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

4) นำหลักฐานการจ่ายเงินค่าเบี้ยประชุม ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม และค่าใช้จ่ายให้กับบุคคลภายนอก (ถ้ามี) มาหักล้างเงินยึดตรงตามที่ราชการกำหนด

5) ส่งรายงานการประชุมให้สำนัก/กอง/ศูนย์/สศช. ทราบและใช้ประโยชน์ในส่วนที่เกี่ยวข้อง

7.4.4 การดำเนินการอื่นๆ

1) การแต่งตั้งกรรมการอื่นในคณะกรรมการนโยบายฯ ตามข้อ 1.2.2 เพื่อให้การปฏิบัติงานของกรรมการอื่นมีความต่อเนื่อง จึงควรดำเนินการเรื่องการแต่งตั้งกรรมการอื่นในคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ก่อนครบกำหนดการดำรงตำแหน่ง ทั้งนี้ กระบวนการสรรหากรรมการที่ผ่านมามีการดำเนินการใน 2 วิธี ดังนี้

1.1) กนผ. โดยส่วนนโยบายและแผนการเกษตร ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายฯ รวบรวม 1) รายชื่อพร้อมประวัติของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนเกษตรกรและสหกรณ์การเกษตร ที่คณะรัฐมนตรีเคยมีมติแต่งตั้งให้เป็นกรรมการอื่นในคณะกรรมการนโยบายฯ ย้อนหลังประมาณ 5 ครั้งที่ผ่านมา และ 2) ฝ่ายเลขานุการเสนอรายชื่อพร้อมประวัติของบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในทุกสาขาที่เกี่ยวข้องกับด้านการเกษตร สรุปรายงานเสนอเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรในฐานะกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการนโยบายฯ เพื่อพิจารณานำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (รมว.กษ.) ในฐานะประธานกรรมการ คัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนเกษตรกรและสหกรณ์การเกษตรเข้ามาเป็นกรรมการก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ (รมว.กษ. อาจจะไม่คัดเลือกบุคคลตามที่ สศช. เสนอก็ได้ รมว.กษ. สามารถเสนอบุคคลอื่นที่ท่านเห็นว่าเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถในการดำรงตำแหน่งกรรมการอื่นๆ ได้ เนื่องจาก พ.ร.บ.เศรษฐกิจการเกษตรไม่ได้กำหนดวิธีการคัดเลือกกรรมการอื่นในคณะกรรมการนโยบายฯ)

1.2) กนผ. โดยส่วนนโยบายและแผนการเกษตร ในฐานะฝ่ายเลขานุการ คณะกรรมการนโยบายฯ ขอความอนุเคราะห์หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอชื่อ บุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ เข้าร่วมเป็นกรรมการ โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรกำหนด คุณลักษณะของบุคคลที่จะมาดำรงตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและกรรมการผู้แทนเกษตรกรและ สหกรณ์การเกษตรว่าต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถในสาขาต่างๆ โดยได้กำหนดคุณลักษณะ ดังนี้

1.2.1) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กำหนดไว้ 4 สาขา ได้แก่ (1) การบริหารจัดการสินค้าเกษตร (2) เศรษฐศาสตร์เกษตร (3) การแปรรูป/อุตสาหกรรมเกษตร/มาตรฐานสินค้าเกษตร (4) ปัจจัยการผลิต/สินเชื่อเกษตร ในแต่ละสาขาเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

1.2.2) กรรมการผู้แทนเกษตรกรและสหกรณ์การเกษตร กำหนดไว้ 4 สาขา เช่นกัน อาทิ ผู้แทนเกษตรกรจากศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ระดับประเทศ สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์การเกษตร กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน ผู้นำเกษตรกรรุ่นใหม่/เกษตรกรที่ประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการฟาร์มแบบธุรกิจเกษตร ผู้แทนเกษตรกรที่ทำการเกษตรแบบยั่งยืน/เกษตรทฤษฎีใหม่/ปราชญ์ชาวบ้าน) บางครั้งก็อาจจะกำหนดผู้แทนที่มีความรู้ความสามารถใน สาขาพืช ประมง ปศุสัตว์ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับผู้บริหารว่าต้องการกำหนดผู้แทนที่มีความเชี่ยวชาญด้านใด

โดยกำหนดให้หน่วยงานเสนอชื่อหน่วยงานละไม่เกิน 4 คน แยกเป็น ผู้ทรงคุณวุฒิ 2 คน ผู้แทนเกษตรกร 2 คน โดยมีคุณสมบัติเบื้องต้น ดังนี้ (1) เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ ที่สามารถให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ เพื่อนำไปสู่การกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์และเรื่องที่เกี่ยวข้อง (2) อายุไม่เกิน 70 ปี บริบูรณ์ในระหว่างที่ดำรงตำแหน่ง (อายุไม่เกิน 67 ปี ในวันที่ถูกเสนอชื่อ) ซึ่งเป็นไปตามข้อสั่งการ นายกรัฐมนตรี ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0505/ว 102 ลงวันที่ 31 มีนาคม 2559 (3) มีสัญชาติไทยโดยกำเนิด (4) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย (5) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือ คนเสมือนไร้ความสามารถ (6) ไม่เป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (7) ไม่มีความเกี่ยวพันทางการเมือง (8) ไม่เป็นบุคคลที่อยู่ระหว่างถูกดำเนินคดี หรือเคยได้รับโทษจำคุก (9) ไม่อยู่ระหว่างต้องห้ามตาม รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มิให้ดำรงตำแหน่งใดๆทางการเมือง เป็นต้น

1.2.3) เชิญหน่วยงานที่เสนอรายชื่อบุคคลเพื่อให้เป็นกรรมการอื่นใน คณะกรรมการนโยบายฯ มาร่วมกันพิจารณา และคัดเลือกให้เหลือสาขาละ 3 คน โดยการจัดลำดับผู้ได้รับการ เสนอชื่อในแต่ละสาขา

1.2.4) นำรายชื่อบุคคลที่ได้รับเลือกเป็นกรรมการอื่น ในลำดับที่ 1 ของ ทุกสาขา ทั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และกรรมการผู้แทนเกษตรกรและสหกรณ์การเกษตร เสนอรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในฐานะประธานกรรมการนโยบายฯ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบรายชื่อดังกล่าว ก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรี

1.2.5) เมื่อ รมว.กษ. คัดเลือกบุคคลที่มีความเหมาะสมแล้ว สศก. ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการฯ จะต้องดำเนินการ ดังนี้ (1) ทำหนังสือเพื่อขอเชิญบุคคลที่ได้รับ ความเห็นชอบให้ร่วมเป็นกรรมการอื่นในคณะกรรมการนโยบายฯ ทั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และกรรมการ

ผู้แทนเกษตรกรและสหกรณ์การเกษตร กรอกข้อมูลลงในแบบตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีกำหนด ได้แก่ กรอกข้อมูลลงในแบบข้อมูลประกอบการเสนอเรื่องการแต่งตั้งกรรมการตามกฎหมายและระเบียบของส่วนราชการ พร้อมลงชื่อผู้ขอรับการแต่งตั้ง และกรอกข้อมูลในแบบสรุปประวัติการเสนอเรื่องการแต่งตั้งกรรมการตามกฎหมายและระเบียบของส่วนราชการ พร้อมลงชื่อผู้ขอรับการแต่งตั้ง รวมทั้งแนบสำเนาบัตรประชาชน พร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง

1.2.6) เมื่อผู้ได้รับการเสนอชื่อกรอกข้อมูลลงในแบบฟอร์มตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีกำหนดแล้ว ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายฯ ตรวจสอบความถูกต้องของการกรอกข้อมูลลงในแบบดังกล่าวให้ครบถ้วน

1.2.7) ทำหนังสือเรียนเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ เพื่อพิจารณาลงนามในหนังสือเรื่อง แต่งตั้งกรรมการอื่นในคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ โดยทำหนังสือเรียนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อนำเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พิจารณาลงนามในหนังสือเรียนเลขาธิการคณะรัฐมนตรี โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรลงนามในหนังสือ นำเรียนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อลงนามรับรองให้ผู้ขอรับการแต่งตั้งเป็นกรรมการอื่นในคณะกรรมการนโยบายฯ โดยลงนามรับรองใน

- แบบข้อมูลประกอบการเสนอเรื่องการแต่งตั้งกรรมการตามกฎหมายและระเบียบของส่วนราชการ (ทุกครั้งที่ดำเนินการ ควรตรวจสอบแบบข้อมูล จากเว็บไซต์ของสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีว่ามีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่)

- แบบสรุปประวัติการเสนอเรื่องการแต่งตั้งกรรมการตามกฎหมายและระเบียบของส่วนราชการ (ทุกครั้งที่ดำเนินการ ควรตรวจสอบแบบข้อมูล จากเว็บไซต์ของสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีว่ามีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่)

- เมื่อปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงนามรับรองให้ผู้ขอรับการแต่งตั้งแล้ว ต้องเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อพิจารณาลงนามในหนังสือเรียนเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบเรื่องแต่งตั้งกรรมการอื่นในคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

1.2.8) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พิจารณาหนังสือเรื่องแต่งตั้งกรรมการอื่นในคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์แล้ว หากเห็นชอบตามที่เสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงนามในหนังสือเรียนเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

1.2.9) สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ติดตามและประสานกับสำนักรัฐมนตรี เป็นระยะ เพื่อขอรับเรื่องการแต่งตั้งดังกล่าวไปดำเนินการจัดทำเอกสารให้ครบจำนวน 70 ชุด เพื่อนำส่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ภายใน 3 วันทำการ นับจากที่สำนักรัฐมนตรีได้ออกเลขที่หนังสือ เพื่อนำส่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

2) การเปิดตลาดสินค้าเกษตรตามพันธกรณีความตกลงระหว่างประเทศ

2.1 ประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกขององค์การการค้าโลก (World Trade Organization : WTO) ตั้งแต่ปี 2538 โดยได้ผูกพันสินค้าเกษตร 23 รายการไว้ภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการเกษตร ซึ่งในหลักการต้องยกเลิกมาตรการห้ามหรือจำกัดการนำเข้าที่มีใช้ภายใต้ให้กำหนดมาตรการโควตาอัตราภาษี (Tariff Rate Quota : TRQ) เพื่อการกำกับดูแลการนำเข้า นอกจากนี้ยังได้ผูกพันมาตรการโควตาอัตราภาษีสินค้าเกษตรไว้ภายใต้ความตกลงการค้าเสรีอื่น ๆ อีกรวมทั้งสิ้น 8 ความตกลง ได้แก่ (1) ความตกลงการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลีย (TAFTA) (2) ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดกันยิ่งขึ้น ไทย-นิวซีแลนด์ (TNZCEP) (3) ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และสาธารณรัฐประชาชนจีน (ACFTA) (4) ความตกลงระหว่างราชอาณาจักรไทยและญี่ปุ่นสำหรับความเป็นหุ้นส่วนเศรษฐกิจ (JTEPA) (5) ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุมความตกลงต่าง ๆ ระหว่างประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และญี่ปุ่น (AJCEP) (6) ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุมด้านต่าง ๆ ระหว่างประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และสาธารณรัฐเกาหลี (AKFTA) (7) ความตกลงการค้าเสรีระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐชิลี (TCFTA) และ (8) ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA)

สำหรับสินค้าเกษตร 23 รายการ ประกอบด้วย 1) นมดิบและนมพร้อมดื่ม 2) นมผงขาดมันเนย 3) มันฝรั่งสดหรือแช่เย็น 4) หอมหัวใหญ่ 5) กระเทียม 6) มะพร้าวและมะพร้าวฝอย 7) ลำไยแห้ง 8) เมล็ดกาแฟ 9) ชา (ชาใบ ชาผง) 10) พริกไทย 11) ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ 12) ข้าว 13) เมล็ดถั่วเหลือง 14) เนื้อมะพร้าวแห้ง 15) เมล็ดพันธุ์หอมหัวใหญ่ 16) น้ำมันถั่วเหลือง 17) น้ำมันปาล์ม และน้ำมันเนื้อในเมล็ดปาล์ม 18) น้ำมันมะพร้าว 19) น้ำตาลทราย 20) ผลิตภัณฑ์กาแฟ 21) กากถั่วเหลือง 22) ไหมดิบ (ยังไม่เข้าเกลียว) และ 23) ใบยาสูบ โดยลำดับที่ 1)-22) อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของกระทรวงพาณิชย์ ตามพระราชบัญญัติการส่งออกปอกและการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522 ซึ่งก่อนที่ประเทศไทยจะเข้าร่วมเป็นสมาชิก WTO สินค้าเกษตรทั้ง 22 รายการดังกล่าว เป็นสินค้าที่กระทรวงพาณิชย์ได้กำหนดมาตรการควบคุมการนำเข้าไว้ โดยต้องขออนุญาตในการนำเข้าในราชอาณาจักร ซึ่งยังคงมีผลบังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน ยกเว้นลำดับที่ 23) อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของกระทรวงการคลัง ตามพระราชบัญญัติยาสูบ พ.ศ. 2509

การนำเข้าสินค้าเกษตร 22 รายการ ภายใต้มาตรการโควตาอัตราภาษีตามพันธกรณีความตกลงระหว่างประเทศผู้นำเข้าต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการนำเข้าของแต่ละสินค้าในแต่ละความตกลง และต้องมีหนังสือรับรองแสดงการได้รับสิทธิชำระภาษีในโควตาหรือนอกโควตาตามพันธกรณีตามความตกลงต่าง ๆ ที่ออกโดยกรมการค้าต่างประเทศหรือหน่วยงานอื่นที่กระทรวงพาณิชย์มอบหมายไปแสดงต่อกรมศุลกากรเพื่อประกอบการนำเข้า โดยในแต่ละความตกลงจะมีปริมาณในโควตา อัตราภาษีในโควตา และนอกโควตา ตลอดจนมาตรการนำเข้าที่แตกต่างกันไป ทั้งนี้สามารถศึกษาเพิ่มเติมได้จากหนังสือ “การนำเข้าสินค้าเกษตรตามพันธกรณีความตกลงระหว่างประเทศ” ซึ่งจัดทำโดยกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

การเปิดตลาดสินค้าเกษตรตามข้อผูกพันองค์การการค้าโลก (WTO) ตั้งแต่ปี 2539-2547 ได้กำหนดปริมาณโควตาไว้แล้ว ซึ่งคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2547 มีมติเห็นชอบการเปิดตลาดสินค้าเกษตรตามความตกลง WTO โดยตั้งแต่ปี 2548 เป็นต้นไปให้ดำเนินการตามแนวทางเดิมที่ได้ปฏิบัติมาในช่วงปี 2539 – ปี 2547 ที่ได้กำหนดปริมาณการนำเข้าสินค้าเกษตรในโควตา รวมทั้งอัตราภาษีในและนอกโควตาตามข้อผูกพันการเปิดตลาดในปี 2547 ทั้งนี้หากสินค้าเกษตรรายการใดจำเป็นต้องมีการบริหารการนำเข้าแตกต่างจากการดำเนินการที่ผ่านมาให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบเป็นรายสินค้าต่อไป ทั้งนี้สินค้าทั้ง 23 รายการ มีคณะกรรมการระดับนโยบายที่กระทรวงเกษตรกำกับดูแล จำนวน 18 รายการ และกระทรวงอื่นกำกับดูแล 5 รายการ ดังนี้

- คณะกรรมการระดับนโยบายที่กระทรวงเกษตรฯ ดูแล จำนวน 18 รายการ ได้แก่ 1) คณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ (กระเทียม หอมหัวใหญ่ เมล็ดพันธุ์หอมหัวใหญ่ มันฝรั่ง เมล็ดกาแฟ กาแฟสำเร็จรูป ชา พริกไทย และลำไยแห้ง) 2) คณะกรรมการนโยบายปาล์มน้ำมันแห่งชาติ (น้ำมันปาล์มหรือปาล์มน้ำมัน) 3) คณะกรรมการพืชน้ำมันและน้ำมันพืช (น้ำมันถั่วเหลือง เมล็ดถั่วเหลือง มะพร้าวผล เนื้อมะพร้าวแห้ง และน้ำมันมะพร้าว) 4) คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม (นํ้านมดิบ/นมพร้อมดื่ม และนมผง) 5) คณะกรรมการหม่อนไหม (เส้นไหมดิบ)

- คณะกรรมการระดับนโยบายที่กระทรวงอื่นดูแล จำนวน 5 รายการ ได้แก่ 1) คณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ กระทรวงพาณิชย์กำกับดูแล 1 รายการ ได้แก่ ข้าว 2) คณะกรรมการนโยบายอาหาร กระทรวงพาณิชย์กำกับดูแล 2 รายการ ได้แก่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และถั่วเหลือง 3) คณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย กระทรวงอุตสาหกรรมกำกับดูแล 1 รายการ ได้แก่ น้ำตาล และ 4) กระทรวงการคลัง กำกับดูแลสินค้า 1 รายการ ได้แก่ ยาสูบ

2.2 ภารกิจที่คณะกรรมการนโยบายฯ ดำเนินการในเรื่องการเปิดตลาดสินค้าเกษตรตามพันธกรณีความตกลงระหว่างประเทศ คือการพิจารณาให้ความเห็นชอบเรื่องการเปิดตลาดสินค้าเกษตรตามพันธกรณีความตกลงระหว่างประเทศในทุก ๆ 3 ปี ซึ่งมีสินค้าเกษตร 9 รายการที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการภายใต้คณะกรรมการนโยบายฯ 2 คณะ ได้แก่

1) คณะอนุกรรมการจัดการการผลิตและการตลาดกระเทียมหอมแดง หอมหัวใหญ่ และมันฝรั่ง มีสำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ กำกับดูแลสินค้าเกษตร 4 รายการ ได้แก่ กระเทียม หอมหัวใหญ่ เมล็ดพันธุ์หอมหัวใหญ่ มันฝรั่ง

2) คณะอนุกรรมการพืชสวน มีสถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร ทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ กำกับดูแลสินค้าเกษตร 5 รายการ ได้แก่ เมล็ดกาแฟ กาแฟสำเร็จรูป ชา พริกไทย และลำไยแห้ง

3) หากสินค้าเกษตรทั้ง 9 รายการ มีการบริหารการนำเข้าแตกต่างจากการดำเนินการที่ผ่านมา ฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการทั้ง 2 คณะ (สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และสถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร) จะดำเนินการเสนอเรื่องการเปิดตลาดสินค้าเกษตรที่อยู่ในความรับผิดชอบให้คณะกรรมการพิจารณาให้ความเห็นชอบ

เมื่อคณะอนุกรรมการให้ความเห็นชอบ จะนำมาเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายฯ พิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

4) ส่วนนโยบายและแผนการเกษตร ในฐานะฝ่ายเลขานุการ คณะกรรมการนโยบายฯ เมื่อได้รับหนังสือแจ้งจากฝ่ายเลขานุการของคณะอนุกรรมการทั้ง 2 คณะ ให้นำเรื่องการเปิดตลาดสินค้าเกษตรตามพันธกรณีความตกลงระหว่างประเทศเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายฯ จะดำเนินการให้เป็นไปตามขั้นตอนการจัดประชุมคณะกรรมการนโยบายฯ

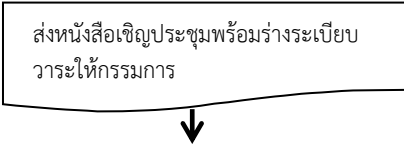
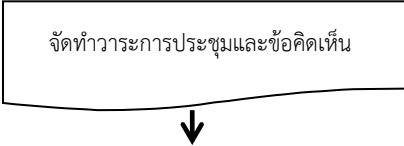
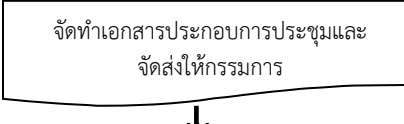
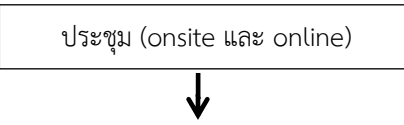
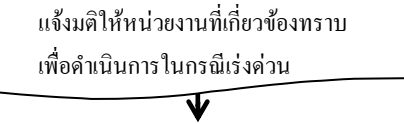
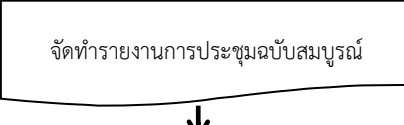
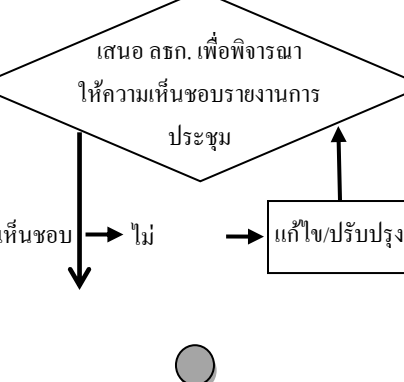
5) เมื่อคณะกรรมการนโยบายฯ มีมติเห็นชอบและให้ฝ่ายเลขานุการ คณะกรรมการเสนอเรื่องการเปิดตลาดสินค้าเกษตรตามพันธกรณีความตกลงระหว่างประเทศต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

6) เมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบการเปิดตลาดสินค้าเกษตรตามพันธกรณีความตกลงระหว่างประเทศ และฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายฯ ได้รับหนังสือแจ้งยืนยันมติคณะรัฐมนตรี จะต้องแจ้งมติคณะรัฐมนตรีให้ฝ่ายเลขานุการของคณะอนุกรรมการ และกระทรวงพาณิชย์ทราบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะต้องเร่งดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเดือนธันวาคมของปีก่อนการเปิดตลาดสินค้าเกษตรตามพันธกรณีความตกลงระหว่างประเทศ

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

การจัดประชุมคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

กระบวนการ	รายละเอียด	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา	เอกสารที่เกี่ยวข้อง
	๑. จัดทำหนังสือถึงหน่วยงานในสังกัด กษ. เพื่อรายงานผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ ภายใต้คณะกรรมการฯ รวมทั้งเสนอและจัดทำรายละเอียดวาระการประชุมที่เกี่ยวข้อง	กนผ. (สนก.)	๑๕ วัน	
	๒. จัดทำหนังสือเรียน รมว.กษ. (ประธานกรรมการ) เพื่อขอให้กำหนดวันประชุมและเวลาการประชุม	กนผ. (สนก.)	๑๕ วัน	
	๓. พิจารณาให้ความเห็นชอบการนำเรื่องที่หน่วยงานในสังกัด กษ. เสนอเป็นวาระการประชุม	กนผ. (สนก.)	๑๕ วัน	

กระบวนการ	รายละเอียด	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา	เอกสารที่เกี่ยวข้อง
	๔. จัดทำหนังสือเชิญประชุมพร้อมร่างระเบียบวาระการประชุมถึงกรรมการ	กนผ. (สนก.)	๑๕ วัน	
	๕. จัดทำวาระการประชุมพร้อมข้อคิดเห็นของฝ่ายเลขานุการ	กนผ. (สนก.)	๓๐ วัน	บันทึกการเตรียมการจัดประชุม คณะกรรมการนโยบายและการเกษตรและการเกษตรที่หน่วยงานราชการ ในสังกัด กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอวาระ
	๖. จัดทำเอกสารประกอบการประชุมและจัดส่งเอกสารประกอบการประชุมให้กรรมการ	กนผ. (สนก.)	๑๕ วัน	
	๗. จัดประชุม	กนผ. (สนก.)	๑ วัน	
	๘. สรุปมติการประชุม และแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบเพื่อดำเนินการตามมติ (หากเป็นกรณีเร่งด่วน)	กนผ. (สนก.)	๑ วัน	
	๙. จัดทำรายงานการประชุมฉบับสมบูรณ์	กนผ. (สนก.)	๓ วัน	
 <pre> graph TD A{เสนอ ลธก. เพื่อพิจารณา ให้ความเห็นชอบรายงานการประชุม} A -- เห็นชอบ --> B[] A -- ไม่ --> C[แก้ไข/ปรับปรุง] C --> A style B fill:none,stroke:none style C fill:none,stroke:none </pre>	๑๐. พิจารณาให้ความเห็นชอบรายงานการประชุมฉบับสมบูรณ์	กนผ. (สนก.)	๗ วัน	

กระบวนการ	รายละเอียด	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา	เอกสารที่เกี่ยวข้อง
	๑๑. จัดส่งรายงานการประชุมให้กรรมการพิจารณารับรองรายงานการประชุมตามระยะเวลาที่กำหนด	กนผ. (สนก.)	๑๕ วัน	
	๑๒. จัดส่งรายงานการประชุมฉบับสมบูรณ์ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบเพื่อดำเนินการตามมติที่ประชุม - กรณีเรื่องที่ต้องเสนอให้ ครม. พิจารณาให้ความเห็นชอบหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ดำเนินการเสนอเรื่องตามขั้นตอนต่อไป	- กนผ. (สนก.) - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๑ วัน	
	๑๓. เผยแพร่มติการประชุมที่สำคัญเพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องทราบและนำไปใช้ประโยชน์	กนผ. (สนก.)	๑ วัน	

ความหมายสัญลักษณ์

- จุดเริ่มต้นและสิ้นสุดของกระบวนการงาน
- กิจกรรมและการปฏิบัติงาน
- การตัดสินใจ เช่น การตรวจสอบ การอนุมัติ
- แสดงถึงทิศทาง หรือการเคลื่อนไหวของงาน
- จุดเชื่อมต่อระหว่างขั้นตอน เช่น กรณีการเขียนกระบวนการไม่สามารถจบได้ภายใน ๑ หน้า

8. ปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการแก้ไขและพัฒนางาน

8.1 ปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงาน เนื่องจากวาระการประชุมบางเรื่องมีเงื่อนไขเวลาเป็นตัวกำหนด ซึ่งต้องจัดการประชุมให้เสร็จก่อนระยะเวลา แต่มีปัญหาอุปสรรคที่ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานได้ ดังนี้

1) ปัญหาทางการเมืองที่มีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทำให้ไม่สามารถนัดหมายกำหนดวันประชุมตามเงื่อนไขเวลาได้

2) การแต่งตั้งกรรมการอื่นในคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ เมื่อครบวาระการดำรงตำแหน่ง 3 ปี แล้ว จะต้องนำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาแต่งตั้งใหม่ ทั้งนี้ขั้นตอนในการแต่งตั้งกรรมการต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการ หากดำเนินการล่าช้าจะทำให้เป็นอุปสรรคในการจัดประชุม หากมีวาระการประชุมที่สำคัญและต้องเร่งเสนอให้คณะกรรมการพิจารณา

8.2 แนวทางแก้ไขและพัฒนา

1) จัดทำหนังสือแจ้งฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการภายใต้คณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ที่รับผิดชอบดูแลสินค้าเกษตรตามพันธกรณีภายใต้ข้อตกลงต่าง ๆ เร่งดำเนินการประชุมพิจารณาการเปิดตลาดสินค้าเกษตร แล้วนำเสนอให้คณะนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ พิจารณาการเปิดตลาดเป็นรายปีได้ทันเวลา

2) ทำหนังสือเรียนประธานกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ เพื่อพิจารณาการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และกรรมการที่เป็นผู้แทนเกษตรกรและสหกรณ์การเกษตรล่วงหน้าอย่างน้อย 3 เดือน โดยฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายฯ ต้องเร่งดำเนินการตามขั้นตอนการแต่งตั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องให้แล้วเสร็จโดยเร็วก่อนที่จะนำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้ความเห็นชอบและนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาแต่งตั้ง

.....